शुक्रवार, दि. २७ फेब्रुवारी २०२६ ● जालना ● वर्ष ७ वे ● अंक १७९ वा ● किंमत २ रु. ● पाने ०४
8390098886 yuva.aadarsh@gmail.com 8390048886

जनेस्नहता हॉस्पिटल
टेंभुर्णी ता.जाफ्राबाद जि.जालना (मेन रोड)
मोरया मेडीकल अँण्ड जनरल स्टोअर्स
टेंभुर्णी ता.जाफ्राबाद जि.जालना (मेन रोड)
एक वेळ अवश्य भेट द्या
डॉ. आनंद भाले Mob. 8208427524
प्रो.प्रा. विशाल देशमुख Mob. 7770084597

https://yuvaadarsh.com
युवा आदर्श
संपादक : दीपक श्रीकृष्ण शेळके
https://facebbook.com/yuva.aadarsh/ https://youtube.com/@Yuva_Aadarsh/ https://twitter.com/Yuva_aadarshjln/ RNI: MAHMAR/2019/78282

नाकारलेले चेहरे बाजूला सारून अभ्यासू चेहरे हवे

स्वीकृत सदस्य निवडीकडे लक्ष; सहा सदस्यांच्या निवडीसाठी ४७ नामनिर्देशन पत्रे वितरीत

जालना । प्रतिनिधी - महानगरपालिका महापौर आणि उपमहापौर निवडीनंतर आता स्वीकृत सदस्य निवडीकडे लागले. जालना शहर महानगरपालिकेची विशेष सभा शुक्रवार, दिनांक ६ मार्च २०२६ रोजी सकाळी ११:00 वाजता महानगरपालिका प्रशासकीय इमारतीमधील नवीन सभागृहात आयोजित करण्यात आली आहे. महापौर श्रीमती वंदना अरुण मगरे यांच्या मान्यतेने नगरसचिव सुप्रिया चव्हाण यांनी या सभेची सूचना निर्गमित केली आहे. त्यानुसार नामनिर्देशन पत्र वितरण २६ व २७ फ`ब्रुवारी २०२६ (सकाळी १० ते सायं. ५) होणार आहे. सहा सदस्यांच्या निवडीसाठी २६ रोजी ४७ नामनिर्देशन पत्रे वितरीत करण्यात आली आहेत.

महापालिकेत आपल्या पक्षाचे संख्याबळ वाढवण्यासाठी आणि निष्ठावंतांचे पुनर्वसन करण्यासाठी राजकीय पक्षांनी हालचाली सुरू केल्या आहेत. मात्र, यामध्ये एक धक्कादायक कल पाहायला मिळत आहे; ज्या उमेदवारांना प्रत्यक्ष निवडणुकीत मतदारांनी नाकारले, तेच आता चोरवाटेने सभागृहात शिरण्यासाठी जोरदार फिल्डिंग लावत असल्याचे चित्र दिसून येत आहे.

या पार्श्वभूमीवर, जनसामान्यांतून एकच सूर उमटत आहे: ''ज्यांना मतदारांनी नाकारले, त्यांना पुन्हा संधी का?'' त्याऐवजी समाजातील प्रबुद्ध घटक जसे की डॉक्टर, वकील, प्राध्यापक आणि पत्रकारांना संधी देऊन शहराच्या विकासाचा दर्जा उंचवावा, अशी मागणी जोर धरत आहे.

महाराष्ट्र महानगरपालिका अधिनियमातील तरतुदीनुसार, महापालिकेत स्वीकृत सदस्यांची नियुक्ती केली जाते. या निवडीमागे मूळ हेतू हा आहे की, जे तज्ज्ञ व्यक्ती निवडणुकीच्या राजकारणात पडू शकत नाहीत, परंतु त्यांच्या ज्ञानाचा शहराला फायदा होऊ शकतो, अशांना प्रशासनात सामावून घेणे.

संख्याबळानुसार जागा: राजकीय पक्षांच्या निवडून आलेल्या नगरसेवकांच्या संख्येच्या प्रमाणात (प्रमाणशीर प्रतिनिधित्व) स्वीकृत सदस्यांच्या जागा वाटून दिल्या जातात.

पात्रता: उमेदवाराकडे महापालिका प्रशासनाचा अनुभव असावा किंवा तो डॉक्टर, वकील, सनदी लेखापाल, अभियंता किंवा शिक्षण क्षेत्रातील तज्ज्ञ असावा. नोंदणीकृत संस्थांमधील अनुभव: सामाजिक क्षेत्रात काम करणाऱ्या नोंदणीकृत संस्थांमधील कामाचा अनुभव असलेल्या व्यक्तींचाही यात विचार होऊ शकतो.

पराभूतांची फिल्डिंग आणि लोकशाहीचा पेच

जालन्यात सध्या चित्र असे आहे की, निवडणुकीत पराभूत झालेले अनेक दिग्गज नेते आता आपल्या पक्षाच्या प्रमुखांकडे स्वीकृत सदस्यत्वासाठी साकडे घालत आहेत.

जर मतदारांनी एखाद्या व्यक्तीला नाकारले असेल, तर त्याच व्यक्तीला मागील दाराने सभागृहात पाठवणे हा लोकशाहीचा आणि मतदारांचा अपमान ठरतो.

तज्ज्ञांची उपेक्षा: जर राजकीय पुनर्वसनासाठीच या जागा वापरल्या गेल्या, तर शहराच्या नियोजनात आवश्यक असणारे तांत्रिक आणि सामाजिक कौशल्य सभागृहाला मिळणार नाही.

तज्ज्ञांच्या नियुक्तीची गरज का आहे? शहराचा विकास केवळ रस्ते आणि नाल्यांपुरता मर्यादित नसून तो आरोग्य, शिक्षण आणि कायद्याच्या चौकटीत होणे गरजेचे आहे.

डॉक्टर: शहरातील सार्वजनिक आरोग्य व्यवस्था आणि साथीच्या आजारांचे नियंत्रण करण्यासाठी तांत्रिक सल्ला देऊ शकतात.

वकील: महापालिकेचे कायदेशीर पेच आणि नवीन पोटनियम तयार करताना त्यांची मदत होऊ शकते.

शिक्षणतज्ज्ञ: महापालिकेच्या शाळांचा दर्जा सुधारण्यासाठी आणि नवीन शैक्षणिक उपक्रम राबवण्यासाठी त्यांची भूमिका महत्त्वाची ठरेल.

पत्रकार: समाजातील समस्यांची जाण आणि प्रशासनातील त्रुटी मांडण्याचे कौशल्य त्यांच्याकडे असल्याने ते जनतेचा आवाज बनू शकतात.

जालना महानगरपालिकेच्या सत्तेच्या समीकरणात स्वीकृत सदस्यांचे मत महत्त्वाचे असते. मात्र, केवळ राजकारण न पाहता शहराच्या हितासाठी नाकारलेले चेहरे बाजूला सारून अभ्यासू चेहरे समोर आणण्याचे मोठे आव्हान सर्वच राजकीय पक्षांसमोर आहे. आता पक्षाध्यक्ष कार्यकर्त्यांच्या दबावाला बळी पडतात की जालन्याच्या विकासासाठी तज्ज्ञांना संधी देतात, हे पाहणे औत्सुक्याचे ठरेल.

युवा आदर्श

म मराठी ...

आता समस्त लावती
सन्माने मराठी पाटी
अभिजात दर्जा दिला
कुंकूम तिलक ललाटी
नाव उच्चारता मराठी
ना कपाळाला आठी
शिकूनपहावी नक्की
अमृता समान मराठी
आम्ही कर्मठ भाषीक
काढत होता सालटी
कळता दर्जा भाषेचा
आता मारालं पलटी
नाक मुरडणे सोप्पे
बदलेलं अंधूक दृष्टी
सर्व भाषांना द्या मान
कुणी ना व्हावे कष्टी
रामदास भक्त आम्ही
देऊ गरजेला लंगोटी
नाठाळांच्या मस्तकां
उन्मादां कपाळकाठी
अभिजात दर्जा मिळे
सरल्या सगळ्या त्रुटी
सिंहासना रूढ मराठी
आश्चर्ये ताठी भृकुटी
प्रतिक्षेची होई संतुष्टी
उत्सव चाले महाराष्ट्री
सन्मान पंगतीत भोज
नको चिवडायला उष्टी

हेमंत मुसरीफ पुणे
9730306996.

झाडे लावा

झाडे जगवा

जालना मनपाचा धडाका: मोडकळीस आलेल्या इमारतींवर बुलडोझर; अतिक्रमणांविरोधात व्यापक मोहीम सुरू

जालना । प्रतिनिधी - शहरातील नागरिकांच्या सुरक्षिततेला प्राधान्य देत आणि शासकीय मालमत्तांचा नियोजनबद्ध वापर सुनिश्चित करण्यासाठी जालना शहर महानगरपालिका प्रशासनाने मोडकळीस आलेल्या इमारतींविरोधात मोठी कारवाई सुरू केली आहे. या मोहिमेअंतर्गत आज सकाळी छत्रपती संभाजी महाराज उद्यान परिसरातील महानगरपालिकेची धोकादायक व जीर्ण इमारत जेसीबीच्या साहाय्याने जमीनदोस्त करण्यात आली.

मोहिमेचा उद्देश : सुरक्षा आणि शासकीय मालमत्तेचा योग्य वापर

महानगरपालिकेच्या मालकीच्या अनेक इमारती वर्षानुवर्षे वापरात नसल्याने अत्यंत जीर्ण अवस्थेत होत्या. या इमारतींमुळे अपघाताचा धोका निर्माण होत होता तसेच काही ठिकाणी अनधिकृत वापर किंवा अतिक्रमण वाढल्याच्या तक्रारीही प्रशासनाला मिळत होत्या. यामुळे शहरातील नागरिकांच्या जीवितास धोका निर्माण होण्याची शक्यता लक्षात घेऊन प्रशासनाने तातडीने कठोर भूमिका घेतली. महानगरपालिका आयुक्त आशिमा मित्तल यांनी २३ फेब्रुवारी रोजी सर्व विभागप्रमुखांची आढावा बैठक घेऊन शहरातील जीर्ण व धोकादायक मालमत्तांवर तातडीने कारवाई करण्याचे स्पष्ट निर्देश दिले होते. त्यानुसार मालमत्ता विभागाने प्रत्यक्ष कारवाईला सुरुवात केली.

नियोजनबद्ध कारवाई : सर्वेक्षणानंतर अंमलबजावणी

महानगरपालिकेने आधी शहरातील सर्व जीर्ण इमारतींचे सर्वेक्षण केले. त्यामध्ये अपघातास कारणीभूत ठरू शकणाऱ्या, वापरात नसलेल्या किंवा अनधिकृत ताब्यात असलेल्या मालमत्तांची यादी तयार करण्यात आली. या यादीच्या आधारे टप्प्याटप्प्याने निष्कासन मोहीम राबविण्यात येणार आहे.

आजची कारवाई ही या व्यापक

मोहिमेची सुरुवात मानली जात असून पुढील काही दिवसांत शहरातील इतर धोकादायक इमारतींवरही बुलडोझर चालणार असल्याचे संकेत प्रशासनाने दिले आहेत.

कर्मचाऱ्यांच्या ताब्यातील मालमत्ताही ताब्यात घेणार

महानगरपालिकेच्या पान २ वर

जालना मतदारसंघात दोन कोटींच्या दलित वस्तीमधील विकास कामांना मंजुरी

जालना । प्रतिनिधी - आ.अर्जुनराव खोतकर यांच्या प्रयत्नांमुळे जालना विधानसभा मतदारसंघातील गावातील दलित वस्तीमधील विविध विकासकामांना सन २०२५ -२६ या आर्थिक वर्षात तब्बल दोन कोटी रुपयांचा निधी मंजूर झाला आहे. ही मंजुरी महाराष्ट्र शासन सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभागच्या शासन निर्णय क्रमांक सावियो २०२६/प्र.क्र.१०/ अजाक, दिनांक २० फेब्रुवारी २०२६ नुसार मंजुरी मिळाली आहे.

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर सामाजिक विकास योजनेअंतर्गत मंजूर झालेल्या या कामांमध्ये जालना विधानसभा मतदारसंघातील २१ गावांचा समावेश आहे यामध्ये दलित समाजाच्या वस्तीतील पायाभूत सुविधा उभारण्यावर भर देण्यात आला आहे.

मंजूर कामांमध्ये दलित समाजासाठी स्मशानभूमी शेड बांधकाम, संरक्षण भिंत बांधकाम, मातंग समाज वस्तीमध्ये सा. सभागृह उभारणी, दलित वस्तीमध्ये सामाजिक सभागृह बांधकाम तसेच सिमेंट रस्ते बांधकाम यांचा समावेश आहे.

प्रामुख्याने जालना मतदारसंघात गवळी पोखरी, माळेगाव, इंदेवाडी, मानेगाव जहागीर, अहंकार देऊळगाव, राममूर्ती, निधोना आंबेडकर नगर,धावेडी, देवमूर्ती, जळगाव, पिरकल्याण, मजरेवाडी, इंदलकरवाडी, गोलापांगरी, पोखरी सि. वाघरूळ, निरखेडा, मोती गव्हाणे, माळशेंद्रा, घाणेवाडी आदी गावांमध्ये विविध प्रकारची कामे हाती घेण्यात येणार आहेत.

या निधीसाठी आमदार खोतकर यांनी सामाजिक न्याय विभागाचे मंत्री मा. संजय शिरसाट यांच्याकडे सातत्याने पाठपुरावा केला होता. मतदारसंघासाठी दोन कोटी रुपयांचा निधी उपलब्ध करून दिल्याबद्दल आमदार खोतकर यांनी मंत्री शिरसाट यांचे आभार व्यक्त केले.

दरम्यान, मतदारसंघातील विकासकामांना मंजुरी मिळाल्याने नागरिकांमध्ये आनंदाचे वातावरण असून जनतेतून आमदार अर्जुनभाऊ खोतकर यांचे आभार मानण्यात येत आहेत. या कामांमुळे दलित व मागासवर्गीय वस्त्यांमधील मूलभूत सुविधांचा प्रश्न मार्गी लागणार असल्याची भावना नागरिकांनी व्यक्त केली आहे.

परतूर मतदारसंघात ९९ लाखांचा रस्ते घोटाळा?

कारवाईसाठी लोणीकर उपोषण

दोषींवर कारवाई होत नाही तो पर्यंत मागे हटणार नाही - विजय लोणीकर

जालना । प्रतिनिधी - सार्वजनिक बांधकाम विभाग क्र. २ अंतर्गत येणाऱ्या परतूर मतदारसंघातील रस्त्यांच्या कामांत मोठा भ्रष्टाचार झाल्याचा आरोप करत, सामाजिक कार्यकर्ते विजय यादव लोणीकर यांनी सोमवार (२३ फेब्रुवारी २०२६) पासून जालना येथील सार्वजनिक बांधकाम विभाग कार्यालयासमोर आमरण उपोषण सुरू केले आहे. विशेष म्हणजे, तक्रार देऊन पाच वर्षे उलटली आणि वरिष्ठांचे आदेश असूनही चौकशीत टाळाटाळ केली जात असल्याचा गंभीर आरोप उपोषणकर्त्यांनी केला आहे.

मिळालेल्या माहितीनुसार, सन २०१९ ते २०२२ या कालावधीत परतूर मतदारसंघात ३०५४, २५१५ आणि ५०५४ या लेखाशीर्ष () अंतर्गत सुमारे ९९ लक्ष रुपयांची कामे मंजूर करण्यात आली होती. विजय लोणीकर यांचा आरोप आहे की, ही कामे प्रत्यक्षात जमिनीवर झालीच नाहीत, मात्र कागदोपत्री पूर्ण दाखवून त्यांची बिले उचलण्यात आली आहेत.

या कथित बोगस कामांबाबत लोणीकर यांनी गेल्या ५ वर्षांपासून पाठपुरावा सुरू केला आहे. या प्रकरणी अधीक्षक अभियंता, सा.बां. मंडळ, छत्रपती संभाजीनगर यांनी ६ जुलै २०२३ रोजी (आदेश क्र. २०२३) तात्काळ चौकशीचे आदेश दिले होते. मात्र, स्थानिक कार्यकारी अभियंत्यांनी दोन वर्षांनंतरही ठोस अहवाल पाठवला नाही. दोन दिवसांपूर्वी सादर केलेला अहवाल हा केवळ थातूर-मातूर असून त्यात कामांचा सविस्तर उल्लेख नसल्याने तो फेटाळून लावत लोणीकर यांनी उपोषणाचे हत्यार उपसले आहे.

यांच्यावर कारवाईची मागणी:

उपोषकर्त्यांनी प्रामुख्याने बी. बी. ठोंबरे (उपविभागीय अभियंता), बी. डी. म्हस्के (तत्कालीन शाखा अभियंता, परतूर), चेअरमन, शारदा मजूर संस्था मर्या., ढोकमड तांडा, अधिकारी आणि संस्थांवर भ्रष्टाचाराचे गुन्हे दाखल करण्याची मागणी केली आहे.

जालना येथील सार्वजनिक बांधकाम विभाग परिसर, दुर्गामाता मंदिर समोर लोणीकर उपोषणाला बसले आहेत.

आज उपोषणाचा चौथा दिवस असून (आजची तारीख लक्षात घेता), अद्याप प्रशासनाने ठोस पाऊल उचललेले नाही. जोपर्यंत संबंधित दोषींवर फौजदारी कारवाई होत नाही आणि भ्रष्टाचाराची सखोल चौकशी होत नाही, तोपर्यंत मागे हटणार नाही, असा पवित्रा लोणीकर यांनी घेतला आहे.

''पाच वर्षे झाली तरी प्रशासन झोपलेले आहे. थातूर-मातूर अहवाल देऊन भ्रष्टाचारावर पांघरूण घालण्याचा प्रयत्न अधिकारी करत आहेत. सामान्य जनतेच्या कराचा पैसा असा हडप होऊ देणार नाही.'' अशी प्रतिक्रिया विजय लोणीकर यांनी माधयमांशी बोलतांना दिली.

आता या प्रकरणाकडे संपूर्ण जिल्ह्याचे लक्ष लागले असून, सार्वजनिक बांधकाम विभागाचे वरिष्ठ अधिकारी यावर काय भूमिका घेतात, हे पाहणे महत्त्वाचे ठरेल.

संपादकीय पान

माझी मराठीची बोलू कौतुके...

मराठी ही आपली मातृभाषा आहे तसेच ती महाराष्ट्राची राज्यभाषाही आहे. २७ फेब्रुवारी हा दिवस संपूर्ण महाराष्ट्रात राजभाषा दिन म्हणून साजरा केला जातो. आपल्या शैलीदार लेखणीतून ज्यांनी मराठी भाषेला मोठ्या उंचीवर नेऊन ठेवले ते जेष्ठ साहित्यिक ज्ञानपीठ विजेते वि.वा. शिरवाडकर उर्फ कुसुमाग्रजांचा २७ फेब्रुवारी हा जन्मदिवस. कुसुमाग्रजांना १९८७ साली ज्ञानपीठ पुरस्कार मिळाला. हा मराठी भाषेला मिळालेला पहिला ज्ञानपीठ पुरस्कार होता. त्यामुळे त्यांचा जन्मदिवसच मराठी राजभाषा दिन म्हणून साजरा करण्यास महाराष्ट्र शासनाने सुरवात केली. भारतातील २२ प्रमुख भाषांपैकी मराठी ही एक प्रमुख भाषा आहे. महाराष्ट्र आणि गोवा राज्याची मराठी ही अधिकृत राजभाषा आहे. मराठी मातृभाषा असणाऱ्या लोकसंख्येनुसार मराठी ही पंधरावी तर देशातील तिसरी भाषा आहे. २००१ च्या लोकसंख्येनुसार मराठी बोलणाऱ्यांची एकूण लोकसंख्या दहा कोटींच्या पुढे आहे. मराठी भाषा ९ व्या शतकापासून प्रचलित आहे. मराठी भाषेची निर्मिती संस्कृतपासून झालेल्या महाराष्ट्री प्राकृत व अपभ्रंश या भाषांपासून झाली आहे. मराठी भाषेला गौरवपूर्ण इतिहास आहे. देशातीलच नव्हे तर जगातील प्रमुख भाषा म्हणून मराठीकडे पाहिले जाते. ज्ञानेश्वरांपासून कुसुमाग्रजांपर्यंत अनेकांनी मराठी भाषेला समृद्ध करण्याचा प्रयत्न केला.

माझी मराठीची बोलू कौतुके, परी अमृतातही पैजा जिंके
ऐसी अक्षरे रसिके....मेळवीन अशा शब्दात संतश्रेष्ठ ज्ञानेश्वरांनी मराठीचा गौरव केला आहे.

लाभले आम्हास भाग्य..., बोलतो मराठी...
अशा शब्दात कविश्रेष्ठ सुरेश भटांनी मराठीचा गौरव केला आहे.

एक हजार वर्ष जुनी, पाच हजार बोली भाषेपासून तयार झालेली, अमृतातही पैज जिंकणाऱ्या या माय मराठी भाषेच्या जपणुकीसाठी आपण काय करतो याचा प्रत्येकाने विचार करायला हवा. आज हिंदी आणि इंग्रजी भाषांनी मराठी भाषेवर आक्रमण केले आहे. इंग्रजी व हिंदी भाषेच्या आक्रमणाने महाराष्ट्रातूनच मराठी भाषा हद्दपार होती की काय अशी शंका येऊ लागली आहे. अर्थात याला सर्वस्वी मराठी माणसेच जबाबदार आहे. मराठी माणसांच्या मनातच मराठीला गौण स्थान आहे आणि इंग्रजी भाषेला प्रथम स्थान आहे. इंग्रजी ही जागतिक भाषा आहे. इंग्रजीला ज्ञानभाषा म्हटले जाते म्हणून मराठीची उपेक्षा केली जात आहे. विशेषतः उच्चभ्रू मराठी कुटुंबात मराठीत बोलणे अप्रतिष्ठित समजले जाते तर इंग्रजी भाषेत बोलणे प्रतिष्ठेचे समजले जाते. मराठी ही मातृभाषा असूनही इंग्रजीतून बोलण्याचा अट्टहास धरला जातो. मराठीपेक्षा इंग्रजी आणि हिंदीतून बोलणे प्रतिष्ठेचे समजतात. मराठी माणसेच आपल्या पाल्यांना मराठी माध्यमाच्या शाळेत दाखल करण्याऐवजी इंग्रजी माध्यमांच्या शाळेत भरमसाठ फी भरुन दाखल करीत आहे. मराठी साहित्य संमेलनाकडे मराठी माणसेच पाठ फिरवू लागल्याने मराठी पुस्तकांच्या विक्रीत घट होऊ लागली आहे. ग्रंथालयातील मराठी पुस्तके वर्षानुवर्षे जागेवरूनही हलतही नाही. महाराष्ट्रातच मराठी भाषेची उपेक्षा होऊ लागली आहे. मराठी भाषा जिवंत ठेवण्याचे काम मराठी, साहित्यिक व सरकारचे आहे असेच मराठी माणसाला वाटते. सरकारच्या दैनंदिन कामकाजात मराठीचा जास्तीतजास्त वापर करणे, मराठी ही अभिजात भाषा आहे. . अभिजात भाषेसाठी लागणारे सर्व निकष मराठी भाषा पूर्ण करत असूनही मराठी भाषेला अभिजात भाषेचा दर्जा मिळवण्यासाठी झगडावे लागले. मराठी भाषेला अभिजात भाषेचा दर्जा मिळावा यासाठी राज्य सरकारने केंद्र सरकारने केंद्र सरकारकडे पाठ पुरवठा केला. सर्व राजकीय पक्षांच्या लोकप्रतिनिधींनी पक्षभेद विसरुन मराठीसाठी एकत्र येऊन मराठी भाषेला अभिजात भाषेचा दर्जा मिळावा प्रयत्न केले साहित्यिक, लेखक यांनीही यासाठी सामूहिक प्रयत्न केलेत. या सर्वांचा परिपाक होऊन अखेर मराठी भाषेवर अभिजात भाषेची मोहोर उमटली. मराठी भाषेला अभिजात भाषेचा दर्जा मिळाल्यानंतर महाराष्ट्रात उत्साहाचे भरते आले. मराठी भाषा टिकवण्यासाठी, वाचवण्यासाठी सरकारी तसेच सामाजिक पातळीवर प्रयत्न व्हायला हवेत. मराठी भाषेला सुगीचे दिवस आणण्याची जबाबदारी सर्वांचीच आहे. सर्वसामान्य मराठी माणसांपासून सरकारपर्यंत सर्वांनीच मराठीच्या उत्कर्षासाठी आत्मचिंतन करायला हवे.

मराठी भाषा दिनाच्या समस्त मराठी जनांना हार्दिक शुभेच्छा!!!

श्याम ठाणेदार, दौंड जिल्हा पुणे, ९९२२५४६२९५

पान १ वरुन

जालना मनपाचा ...

मालकीच्या काही मालमत्ता निवृत्त किंवा विद्यमान कर्मचाऱ्यांच्या ताब्यात असल्याचे निदर्शनास आले आहे. अशा सर्व मालमत्तांची तपासणी पूर्ण झाली असून नियमबाह्य ताबा असल्यास त्या तातडीने परत घेण्याची प्रक्रिया सुरू केली जाणार आहे. यासोबतच शासकीय जागांवरील अनधिकृत अतिक्रमणांविरुद्धही विशेष मोहीम राबवली जाणार आहे. कारवाईबाबत प्रशासनाने कठोर संदेश दिला आहे. शासकीय मालमत्तेवर बेकायदेशीर ताबा ठेवणाऱ्यांवर कायदेशीर कारवाई होणार असून कोणालाही सूट दिली जाणार नाही, असे स्पष्ट करण्यात आले आहे. ही संपूर्ण कारवाई आयुक्त आशिमा मित्तल यांच्या मार्गदर्शनाखाली करण्यात आली. अतिरिक्त आयुक्त अर्जुन गिराम तसेच मालमत्ता व कर विभाग प्रमुख राहुल देशमुख आणि त्यांच्या पथकाने नियोजनबद्ध पद्धतीने ही मोहीम राबवली. शहरातील नागरिकांनी या कारवाईचे स्वागत केले असून धोकादायक इमारती हटवल्याने संभाव्य अपघात टळतील, अशी अपेक्षा व्यक्त केली जात आहे. तसेच रिकामी झालेली जागा सार्वजनिक सुविधांसाठी वापरली जावी, अशी मागणीही नागरिकांकडून होत आहे. महानगरपालिका प्रशासनाने स्पष्ट केले आहे की ही मोहीम केवळ एका ठिकाणापुरती मर्यादित नसून संपूर्ण शहरात सातत्याने सुरू राहणार आहे. शासकीय मालमत्तेचे संरक्षण, शहराची सुरक्षितता आणि नियोजनबद्ध नागरी विकास या तिहेरी उद्दिष्टांसह मनपाची ही कारवाई पुढील काळात अधिक वेगाने सुरू राहणार आहे.

मराठी भाषा दिन : अभिव्यक्तीचा उत्सव

आपली भाषा ही अभिजात मराठी म्हणून मान्य झाली आहे. अमृतातेही पैजा जिंकणारी आपली ही मातृभाषा आणि ही भाषा बोलण्याचा सार्थ अभिमान आपण बाळगत आहोत कोणत्याही भाषेत असणारे शब्द स्वीकारण्याची आणि त्यानुरूप उत्क्रांत होण्याची क्षमता असल्यामुळे आपली मराठी समृद्ध आणि संपन्न होत आहे, याचाही सार्थ अभिमान आपणास हवा.

दरवर्षी २७ फेब्रुवारी हा दिवस महाराष्ट्रात ''मराठी भाषा दिन'' म्हणून साजरा केला जातो. ज्येष्ठ कवी वसंत बापट यांच्या शब्दांत सांगायचे झाले तर भाषा ही केवळ संवादाचे साधन नसून ती संस्कृतीची, इतिहासाची आणि अस्मितेची वाहक असते. २७ फेब्रुवारी हा कविवर्य कुसुमाग्रज (वि. वा. शिरवाडकर) यांचा जन्मदिन. त्यांच्या साहित्यिक कार्याच्या स्मरणार्थ हा दिवस मराठी भाषा दिन म्हणून साजरा केला जातो.

मराठी भाषेचा समृद्ध वारसा

मराठी ही इंडो-आर्यन भाषासमूहातील एक प्रमुख भाषा असून तिचा इतिहास सुमारे एक हजार वर्षांहून अधिक जुना आहे. संत ज्ञानेश्वर, संत तुकाराम, नामदेव, एकनाथ यांच्या अभंग-ओव्यांनी मराठीला अध्यात्मिक उंची दिली. पुढे शाहिरी परंपरा, पोवाडे, भारुडे, कीर्तन या माध्यमांतून मराठी जनमानसात रुजली.

छत्रपती शिवाजी महाराजांच्या काळात मराठी प्रशासनाची भाषा बनली. राजकारभारात, किल्ल्यांवरील पत्रव्यवहारात आणि शासननिर्णयांत मराठीचा प्रभावी वापर होत असे. त्यामुळे मराठीला स्वाभिमानाचे आणि स्वराज्याचे प्रतीक मानले जाते.

साहित्य, पत्रकारिता आणि आधुनिक मराठी

लोकमान्य टिळकांनी 'केसरी'सारख्या वृत्तपत्रातून मराठी पत्रकारितेला बळ दिले. पुढे प्र. के. अत्रे, पु. ल. देशपांडे, व. पु. काळे, विंदा करंदीकर, कुसुमाग्रज अशा अनेक साहित्यिकांनी मराठी साहित्य समृद्ध केले. कादंबरी, कथा, कविता, नाटक, चित्रपट, दूरदर्शन, रेडिओ आणि आता डिजिटल माध्यमांमुळे मराठीची अभिव्यक्ती अधिक व्यापक झाली आहे.

आज मराठी भाषा विज्ञान, तंत्रज्ञान, प्रशासन, शिक्षण आणि सामाजिक माध्यमांमध्येही प्रभावीपणे वापरली जात आहे. मराठी विकिपीडिया, ब्लॉग्स, यूट्यूब, पॉडकास्ट या माध्यमांतून नव्या पिढीला मराठीची ओढ निर्माण होत आहे.

भाषा जपणे काळाची गरज

जागतिकीकरणाच्या युगात इंग्रजी आणि इतर भाषांचा प्रभाव वाढत असला तरी मातृभाषेचे महत्त्व कमी होत नाही. मातृभाषेतून शिक्षण घेतल्यास विचारांची मांडणी स्पष्ट होते, सर्जनशीलता वाढते आणि संस्कार दृढ होतात.

मराठी भाषा दिन हा केवळ औपचारिक कार्यक्रम न राहता, दैनंदिन जीवनात मराठीचा जाणीवपूर्वक वापर करण्याची शपथ घेण्याचा दिवस असावा. घरात, कार्यालयात, शाळेत आणि सार्वजनिक व्यवहारात मराठीचा सन्मानपूर्वक वापर करणे ही प्रत्येकाची जबाबदारी आहे.

मराठी ही केवळ भाषा नाही, तर ती आपली ओळख आहे, संस्कृती आहे, आत्म्याचा आवाज आहे. ''जय जय महाराष्ट्र माझा'' म्हणताना ज्या अभिमानाची भावना जागते, तीच भावना मराठी भाषा दिनाच्या निमित्ताने अधिक दृढ व्हावी.

चला, मराठी भाषा दिनी आपण सर्वांनी मराठीचा गौरव करूया, तिचे संवर्धन करूया आणि पुढील पिढ्यांसाठी हा अमूल्य ठेवा जपूया.

मराठी माझी मायबोली
मराठी माझा बाणा
मराठी माझा अभिमान!

(प्रशांत दैठणकर)
प्रभारी उपसंचालक
(माहिती) विभागीय माहिती
कार्यालय छ. संभाजीनगर

महान क्रांतिकारक चंद्रशेखर आझाद

भारताच्या स्वतंत्र संग्रामामध्ये अनेक ज्ञात/अज्ञात क्रांतिकारकांनी आपल्या प्राणांची आहुती दिली व आपले संपूर्ण जीवन देशासाठी समर्पित केले.यामध्ये प्रामुख्याने क्रांतिकारक चंद्रशेखर आझाद यांचे नाव मोठ्या अभिमानाने आजही घेतले जाते.त्याचप्रमाणे अल्पवयात देशासाठी लढा उभारणारे महान क्रांतिकारक म्हणून चंद्रशेखर आझाद यांची ख्याती आहे.चंद्रशेखर आझाद यांचा जन्म २३ जुलै १९०६ ला मध्यप्रदेशातील झाबुआ(अलिराजपूर)जिल्ह्यातील भावरा या गावी झाला.जन्मताच त्यांच्या हृदयात क्रांतिची जोत लखलखत होती.त्यांचे प्राथमिक शिक्षण भावरा या गावात झाले.परंतु आईच्या इच्छेनुसार ते वाराणसी येथील संस्कृत पाठशाळेत शिकत असताना सुद्धा त्यांच्यात क्रांतीची ज्वाला धकधकत होती.चंद्रशेखर आझाद यांचे बालपण भिल्ल जमातीच्या वस्तीत गेले त्यामुळे ते धनुष्य बाण उत्तम रीतीने चालवत म्हणजेच त्यांच्यात बालपणापासून लढवय्य व क्रांतिकारक वृत्ती होती. १३ एप्रिल १९१९ रोजी झालेल्या जालियनवाला बाग हत्याकांड घटनेचा चंद्रशेखर आझाद यांच्या मनावर चांगलाच परिणाम झाला. त्यानंतर चंद्रशेखर आझाद १९२० मध्ये महात्मा गांधी यांच्या नेतृत्वाखालील असहकार चळवळीचा एक भाग बनले आणि वयाच्या १५ व्या वर्षी त्यांना अटकही झाली.अशा परिस्थितीत ब्रिटन न्यायालयाने या छोट्याशा मुलाला १२ फटक्यांची अमानुष शिक्षा दिली.चंद्रशेखर आझाद यांचे मुळ नाव चंद्रशेखर सीताराम तिवारी होते. परंतु बालवयातील अमानुष शिक्षा पहाता ब्रिटिश न्यायालयात नाव नोंदविताना आपले आडनाव आझाद असल्याचे नोंदविले.तेव्हापासुन संपूर्ण हिंदुस्थानात चंद्रशेखर आझाद नावाने ओळखले जाऊ लागले.फटक्यांनी आझादांच्या मनात क्षोभ वाढुन तळपायाची आग मस्तकात गेली आणि त्याच क्षणी त्यांचा अहिंसेवरील विश्वास उडाला व क्रांतिकारक झाले.आझाद यांचा क्रांतीकारी हेतू पहाता १९२२ साली महात्मा गांधीनी आझाद यांना असहकार चळवळीतून काढून टाकले.त्याचे आझाद यांना खुप वाईट वाटले.अशा परिस्थितीत त्यांनी गुलामगिरीत असलेल्या भारताला स्वातंत्र्य करण्याची शपथ घेतली.पुढे त्यांची भेट हिंदुस्थान रिपब्लिकन असोसिएशनचे संस्थापक राम प्रसाद बिस्मिल यांच्याशी झाली व क्रांतीची ज्योत आणखी प्रज्वलित झाली.क्रांतीची ज्वाला संपूर्ण भारतात पसरविण्याच्या दृष्टीने मातृभूमीच्या रक्षणार्थ अनेकांना आंदोलनात सहभागी होण्यास प्रेरित केले.इंग्रजांना आर्थिक दृष्ट्या कमजोर करण्याच्या हेतूने व क्रांतिकारकांची भिती इंग्रजांमध्ये निर्माण व्हावी या उद्देशाने आझाद यांनी आपल्या बळावर काकोरी ट्रेन लुटली आणि व्हाइसरॉयच्या ट्रेनला उडविण्याचा देखील प्रयत्न केला.इंग्रजांच्या असेम्ब्लीत बॉम्ब फोडण्याच्या घटनेत चंद्रशेखर आझाद यांनी भगतसिंग यांना पुरेपूर मदत केली. चंद्रशेखर आझाद हे भगतसिंग यांचे मुख्य सल्लागार होते. भगतसिंग यांना अटक झाल्यानंतर त्यांना सोडविण्यासाठी देखील आझाद यांनी भरपूर प्रयत्न केलेत. अशा परिस्थितीत इंग्रजांना नेहमी प्रमाणे चकमा देतच होते.दिनांक २७ फेब्रुवारी १९३१ रोजी अलाहाबाद मधील अल्फ्रेड पार्क येथे राजगुरू हे जेलमध्ये असतांना त्यांच्या आईला आर्थिक मदत व्हावी यासाठी ते एका क्रांतिकारक सहकाऱ्याला भेटण्यासाठी गेले असता, एका अज्ञात खबऱ्याने इंग्रजांना चंद्रशेखर आझाद असल्याची वार्ता दिली आणि मोठा घात झाला.इंग्रजांना वार्ता मिळताच मैदानाला वेढा घातला. अशा परिस्थितीत चंद्रशेखर आझाद व इंग्रज सैन्य यांच्यात गोळीबार झाला. अशावेळी आझाद यांनी तीन इंग्रजांना धाराशाही केले. आपल्या जवळच्या गोळ्या संपत आहे हे त्यांच्या लक्षात आले. अशा परिस्थितीत त्यांना इंग्रजांच्या हातुन मरने पसंत नव्हते शेवटच्या गोळीने स्वतःला मारून घेतले आणि क्रांतिकारक चंद्रशेखर आझाद देशांच्या स्वतंत्र लढ्यासाठी शहीद झाले. भारत स्वतंत्र होण्यासाठी ज्यांनी कशाचीही पर्वा न करता आपल्या प्राणांची आहुती दिली अशांमध्ये आघाडीवर घेतले जाणारे नाव म्हणजे क्रांतिकारक चंद्रशेखर आझाद. त्यामुळे भारतीय स्वातंत्र्य संग्रामात अनेक ज्ञात-अज्ञात क्रांतिकारकांनी आपल्या प्राणांची आहुती दिली व देश स्वतंत्र झाला.त्यामुळे त्यांच्या बलिदानाची पावती आजच्या राजकीय पुढाऱ्यांनी देणे गरजेचे आहे. देशातील राजकीय पुढाऱ्यांनी लक्षात ठेवले पाहिजे की देश स्वतंत्र करण्यासाठी क्रांतिकारकांनी घरदार सोडून,आपला परिवार सोडून आणि आपल्या जीवाची पर्वा न करता आपल्या प्राणांची आहुती दिली.त्यांची पुर्तता करण्याचे काम आज राजकीय पुढाऱ्यांचे आहे. कारण देशातील जनता सुखी-समृध्दी आणि समाधानी रहावी म्हणून देश स्वातंत्र्यासाठी क्रांतिकारकांनी लढा उभारला होता.आता देश स्वतंत्र झाला आहे तरी देशात बेरोजगारी, भुकमरी,महागडे शिक्षण, रोजगार या सर्वांचा सामना गरीब व सर्वसामान्यांना करावा लागतो आहे.आज १४० करोड लोकसंख्येच्या देशात करोडोंची संपत्ती आहे यात दुमत नाही. परंतु मुठभर राजकीय पुढाऱ्यांनी (आजी-माजी आमदार-खासदार, मंत्री, लोकप्रतिनिधी) देशांच्या करोडोंच्या संपत्तीवर आपली पकड मजबूत ठेवली आहे.यामुळे हा पैसा १४० कोटी जनतेपर्यंत पोहचत नाही.यामुळे आर्थिक उलाढाल खोळंबत आहे व यातुनच देशात अनेक नवीन-नवीन समस्या निर्माण होतांना दिसतात व याचा फटका सरळ सर्वसामान्य व गरीब लोकांना भोगावा लागत आहे.त्यामुळे दिवसेंदिवस गरीब हा गरीब होत आहे तर श्रीमंत हा दिवसेंदिवस श्रीमंत होत आहे ही स्वतंत्र भारताची शोकांतिका म्हणावी लागेल.त्यामुळे राजकीय पुढाऱ्यांना माझी विनंती आहे की क्रांतिकारकांनी आपल्याला स्वातंत्र्य मिळवून दिले त्याचा फायदा गरीब व सर्वसामान्यांना व्हावा या उद्देशाने कार्य केले पाहिजे. त्याचबरोबर राजकीय पुढाऱ्यांनी वाममार्गाने कमविलेली संपूर्ण संपत्ती सरकारी तिजोरीत जमा करून देशाच्या व सर्वसामान्यांच्या विकासासाठी हातभार लावला पाहिजे.तेव्हाच राजकीय पुढाऱ्यांकडुन क्रांतिकारक चंद्रशेखर आझाद यांना खरी श्रद्धांजली ठरेल.त्याचप्रमाणे देशात बदलते हवामान व वाढते प्रदुषण पहाता क्रांतिकारक चंद्रशेखर आझाद यांच्या पुण्यतिथीचे औचित्य साधून मोठ्या प्रमाणात वृक्षारोपण व्हायला हवेत.यामुळे संपूर्ण देशात वातावरण प्रफुल्लित राहील व ऑक्सिजनची मात्रा वाढेल आणि मुख्यत्वेकरून या दिवशी केलेले वृक्षारोपण अनंत काळापर्यंत आपल्याला ग्यात राहिल व प्रत्येक झाडाच्या पानात, फुलात, फळात व मुळांमध्ये आपल्याला क्रांतिकारक चंद्रशेखर आझाद यांची क्रांतीची ज्वाला धकधकतांना दिसेल. क्रांतिकारक चंद्रशेखर आझाद यांना कोटी-कोटी प्रणाम.जय हिंद!

रमेश कृष्णराव लांजेवार
मो.नं.९९२१६९०७७९, नागपूर.

''मराठी भाषा: आपली अस्मिता, आपला सार्थ अभिमान!''

मराठी राजभाषा दिनाच्या तुम्हाला आणि तुमच्या परिवाराला हॅप्पी टू हेल्प फाउंडेशन तर्फे खूप खूप शुभेच्छा!

मराठी साहित्यातील दिग्गज कवी विष्णु वामन शिरवाडकर (कुसुमाग्रज) यांच्या जयंतीनिमित्त आपण २७ फेब्रुवारी हा दिवस मराठी भाषा गौरव दिन म्हणून साजरा करतो.

''लाभले आम्हास भाग्य बोलतो मराठी, जाहलो खरेच धन्य ऐकतो मराठी...'' कविवर्य सुरेश भटांच्या या ओळी ऐकल्या की प्रत्येक मराठी माणसाचा ऊर अभिमानाने भरून येतो. मराठी ही केवळ संवादाची भाषा नाही, तर ती आपली संस्कृती, परंपरा आणि समृद्ध वारशाचा श्वास आहे.

ऐतिहासिक वारसा

मराठी भाषेला हजारो वर्षांचा इतिहास आहे. संत ज्ञानेश्वरांनी अमृतानुभवातून तिला गोडवा दिला, संत तुकारामांच्या अभंगांनी तिला लोकमानसात रुजवले आणि छत्रपती शिवाजी महाराजांनी मराठी स्वराज्याची स्थापना करून या भाषेला राजाश्रय मिळवून दिला. सातवाहनांच्या काळापासून ते आजच्या आधुनिक युगापर्यंत मराठीने स्वतःचे अस्तित्व दिमाखात टिकवून ठेवले आहे.

साहित्याची श्रीमंती

मराठी साहित्य विश्व अतिशय व्यापक आहे. मग ती कुसुमाग्रजांची प्रखर देशभक्तीपर कविता असो, पु.ल. देशपांडे यांचे निखळ विनोद असोत किंवा वपु काळेंची हृदयस्पर्शी वपुर्झा. कथा, कादंबरी, नाटक आणि कविता अशा सर्वच आघाड्यांवर मराठीने जागतिक स्तरावर आपली मोहोर उमटवली आहे.

बदलत्या काळातील मराठी

आजच्या डिजिटल युगात मराठी मागे पडतेय की काय, अशी शंका काहींना वाटते. पण फेसबुक, इंस्टाग्राम आणि युट्यूबवर मराठी भाषेतून होणारी निर्मिती पाहता ही भीती फोल ठरते. तंत्रज्ञानाच्या मदतीने मराठी आता ग्लोबल होत आहे. गरज आहे ती फक्त आपण अभिमानाने ही भाषा वापरण्याची आणि पुढच्या पिढीला तिची गोडी लावण्याची.

आजचा आपला संकल्प

मराठी भाषा दिन केवळ एक दिवसाचा उत्सव न ठरता, तो आपल्या जगण्याचा भाग बनायला हवा.

वाचन वाढवूया: महिन्यातून किमान एक मराठी पुस्तक वाचण्याचा संकल्प करा.

व्यवहारात वापर: शक्य तिथे मराठी शब्दांचा वापर करा.

अभिमान बाळगूया: ''मराठी येते'' असे सांगताना न्यूनगंड न बाळगता गर्व बाळगा.

मराठी भाषा ही अमृतापेक्षाही पैजा जिंकणारी भाषा आहे. आजच्या दिनी आपण सर्वजण मिळून या माऊलीच्या सेवेचा आणि संवर्धनाचा वसा घेऊया.

मराठी असे आमुची मायबोली, तिचा सन्मान राखणे हेच आपले कर्तव्य!

'दरीत घुमतो नाद मराठी,
कणाकणात ही शुद्ध मराठी...
नसानसात या वाहते मराठी,
अभिमानाने सांगतो, मी मराठी!''

शेख अब्दुल रहीम,
संस्थापक अध्यक्ष: हॅप्पी टू हेल्प फाउंडेशन
सह-शिक्षक: चौधरी शेख मन्नाबी उर्दू प्राथमिक शाळा, छत्रपती संभाजीनगर
मो. ९६५७५२४५४५

राजेवाडी शालेय व्यवस्थापन समितीची निवड बिनविरोध

अध्यक्षपदी रणजित शेजुळ तर सचिवपदी जगत घुगे

जालना । प्रतिनिधी - बदनापूर तालुक्यातील राजेवाडी येथील जिल्हा परिषद प्राथमिक शाळेच्या शालेय व्यवस्थापन समितीची २०२६ ते २०२८ या वर्षासाठीची निवड प्रक्रिया नुकतीच पार पडली. या निवडीमध्ये सर्व सदस्यांची निवड बिनविरोध करण्यात आली असून, अध्यक्षपदी रणजित शेजुळ, उपाध्यक्षपदी प्रतापसिंह डेहगंळ तर सचिवपदी मुख्याध्यापक जगत घुगे यांची सर्वानुमते निवड झाली आहे.

या समितीवर सदस्य म्हणून कविता सुभाष धुनावत, उमा अजयसिंग गुसिंगे, रोहिणी नंदलाल नायमने, कैलास कपूरचंद गुसिंगे, इंदुबाई दावित शेजुळ आणि परमेश्वर मोठे, शिक्षणप्रेमी सदस्य म्हणून प्रतापसिंह गुसिंगे, विद्यार्थी प्रतिनिधी म्हणून आनंद गुसिंगे, आर्या गुसिंगे यांची निवड करण्यात आली आहे. या निवड प्रक्रियेवेळी माजी पंचायत समिती सदस्य प्रतापसिंह गुसिंगे, सरपंच कमलाबाई गोरुसिंग गुसिंगे यांची प्रमुख उपस्थिती होती. निवड प्रक्रिया पूर्ण झाल्यानंतर नूतन पदाधिकारी आणि सदस्यांचा मुख्याध्यापक जगत घुगे व शिक्षकांच्याहस्ते सत्कार करण्यात आला. शाळेच्या सर्वांगीण विकासासाठी आणि गुणवत्तेसाठी कटिबद्ध असल्याचे नूतन अध्यक्षांनी सांगितले. या कार्यक्रमाच्या यशस्वीतेसाठी परमेश्वर मोरे, वनिता आचार्य, गंगा टेपले, प्रज्ञा चौधरी व ग्रामस्थांनी परिश्रम घेतले.

पत्रांच्या माध्यमातून जोडलेले जागतिक नाते

''एकाच छताखाली अनुभवा मराठी भाषेचे वैभव आणि अक्षरांचा नयनरम्य उत्सव!''

अक्षरोत्सव : पत्रांतून जपलेला जागतिक साहित्याचा आणि स्नेहाचा अनमोल ठेवा

२० वर्षांचा अविरत वारसा : अक्षरांच्या पाऊलखुणा जपणारा अक्षरोत्सव: पत्रकार निकेत पावसकर यांचा २० वर्षांचा ध्यास : शालेय मुलांमध्ये लेखनाची ओढ.: राज्यभर प्रदर्शनांचे आयोजन

''मान्यवरांची शाबासकी आणि मुलांचे कुतूहल... हाच अक्षरोत्सवचा खरा ठेवा!

अक्षरांच्या या अद्भुत जगाला २० वर्षे पूर्ण होत आहेत, हा मराठी भाषेचाच सन्मान आहे!

डिजिटल क्रांतीच्या ओघात आजची पिढी कीबोर्ड आणि टचस्क्रीनच्या आहारी जात असताना, हाताने लिहिलेली सुंदर अक्षरे आणि साहित्याचा वारसा जपणे हे मोठे आव्हान बनले आहे. हेच आव्हान पेलले आहे सिंधुदुर्ग जिल्ह्यातील पत्रकार निकेत पावसकर यांनी. गेल्या दोन दशकांहून अधिक काळ त्यांनी अक्षरोत्सव या उपक्रमाच्या माध्यमातून अक्षरांची संस्कृती घराघरांत आणि मनामनांत पोहोचविण्याचे प्रयत्न करत आहेत.

मराठी राजभाषा दिनाच्या निमित्ताने आपण भाषेचा अभिमान बाळगत असतानाच, सिंधुदुर्ग जिल्ह्यातील तळेरे सारख्या ग्रामीण भागातून उभी राहिलेली एक विलक्षण चळवळ आज सर्वांचे लक्ष वेधून घेत आहे. ती चळवळ म्हणजे अक्षरोत्सव. तंत्रज्ञानाच्या युगात जिथे पत्रसंस्कृती लोप पावत आहे, तिथे केवळ एका पत्राच्या माध्यमातून जगभरातील दिग्गजांशी पत्रमैत्री जुळवण्याचा चमत्कार या संग्रहाने करून दाखवला आहे. डिजिटल स्क्रीनच्या जमान्यात जेव्हा मुले लेखणीपासून दूर जात आहेत, अशा काळात अक्षरोत्सवने अक्षरांच्या माध्यमातून संस्कृतीची गुंफण घातली आहे.

मराठी भाषेचा अभिमान आणि साहित्याचा वारसा पुढच्या पिढीपर्यंत पोहोचवणे, हे केवळ कर्तव्य नसून ती काळाची गरज आहे. याच ध्येयाने झपाटलेली अक्षरोत्सव ही चळवळ गेल्या २० वर्षांपासून महाराष्ट्राच्या कानाकोपऱ्यात अक्षरांचे बीज पेरत आहे. केवळ एक संग्रह म्हणून मर्यादित न राहता, या उपक्रमाने मुलांच्या मनात साहित्याची ओढ निर्माण करण्याचे मोठे काम सुरु केले आहे.

अफाट व्याप्ती : २००० दिग्गजांची साथ

या संग्रहाचे सर्वात मोठे वैशिष्ट्य म्हणजे सुप्रसिद्ध कवी विंदा करंदीकर यांच्या पात्रापासून सुरु झालेल्या या संग्रहात देश-परदेशातील तब्बल २००० दिग्गज व्यक्तींच्या हस्ताक्षरातील संदेशांचा समावेश आहे. केवळ स्वाक्षरी नाही, तर त्या व्यक्तींच्या भावना व्यक्त करणारी संदेश पत्रे हे या संग्रहाचे वैभव आहे. यामध्ये नोबेल विजेते, भारतरत्न, पद्म पुरस्कार सन्मानित व्यक्तींपासून ते ज्ञानपीठकार आणि साहित्य अकादमी विजेत्यांपर्यंतच्या मान्यवरांच्या अक्षरांचा ओलावा जपलेला आहे.

भाषा आणि लिपींचा संगम

मराठी भाषेचा अभिमान बाळगतानाच या संग्रहाने जागतिक दृष्टिकोन जपला आहे. यात प्रामुख्याने मराठी, हिंदी आणि इंग्रजी भाषेतील पत्रे असली, तरी संस्कृत, कोकणी, मोडी, ब्राम्ही, चायनीज आणि अंधांसाठीची ब्रेल लिपी अशा विविध लिपींमधील संदेशांचा खजिना येथे पहायला मिळतो. हा संग्रह म्हणजे खऱ्या अर्थाने अक्षर वाङ्मयाचा उत्सवच आहे.

संस्कृती आणि साहित्याचा संगम

अक्षरोत्सव म्हणजे केवळ कागदावरची अक्षरे नव्हेत, तर ती आपल्या लोककला, संस्कृती आणि समृद्ध साहित्याचा आरसा आहे. गेल्या दोन दशकांत या संग्रहाने राज्याच्या विविध भागांत प्रदर्शने भरवून मराठी भाषेचे वैभव जनसामान्यांपर्यंत, विशेषतः शालेय विद्यार्थ्यांपर्यंत पोहोचवले आहे.हा प्रवास पुढेही निरंतर सुरु राहणार आहे.

वैविध्यपूर्ण क्षेत्रांचा समावेश

या चळवळीने कोणत्याही एका क्षेत्रापुरते स्वतः ला मर्यादित ठेवलेले नाही. यात साहित्य व कला (साहित्यिक, चित्रपट कलाकार, नाट्यकर्मी, चित्रकार), विज्ञान व प्रशासन (शास्त्रज्ञ, प्रशासकीय अधिकारी), समाजकारण व राजकारण (स्वातंत्र्यसैनिक, लोकप्रतिनिधी, समाजसेवक), क्रीडा व इतर (खेळाडू, जागतिक विक्रमवीर, सुलेखन आणि धार्मिक क्षेत्रातील व्यक्ती) यांचा प्रामुख्याने समावेश आहे.

प्रदर्शने : एक फिरते विद्यापीठ

अक्षरोत्सव संग्रहाची प्रदर्शने म्हणजे ज्ञानाचा खजिनाच असतो. राज्याच्या विविध जिल्ह्यांत, शाळा-महाविद्यालयांत भरलेली ही प्रदर्शने पाहून अनेक मान्यवरांनी आश्चर्य व्यक्त केले आहे. ही प्रदर्शने केवळ पाहण्यासाठी नसून, त्यातून विद्यार्थ्यांना आपली संस्कृती किती प्रगल्भ आहे, याची जाणीव करून दिली जाते.महाराष्ट्र आणि कर्नाटक राज्यात अशी २५ प्रदर्शने भरविण्यात आलेली आहेत.

तळेरे ते जागतिक क्षितिज : एक जिद्दीचा प्रवास

एका बाजूला ५ हजारहून अधिक व्यक्तींना १० हजार वेळा पत्रे पाठवण्याचा संयम आणि दुसरीकडे त्यातून निर्माण झालेली पत्रमैत्री. ग्रामीण भागात राहूनही केवळ पत्रांच्या जोरावर जगभरातील नामवंतांशी संवाद साधता येतो, हे या चळवळीने सिद्ध केलेले आहे. या कार्याची दखल सह्याद्री वाहिनीने थेट प्रक्षेपण असलेल्या 'नमस्कार मंडळी' आणि ' ' या कार्यक्रमातून तसेच आकाशवाणीवर मुलाखतींमधून या प्रतिष्ठित माध्यमांनी वेळोवेळी घेतलेली आहे.

केवळ प्रदर्शन नाही, तर संस्कार!

अक्षरोत्सव हे केवळ प्रदर्शनापुरते मर्यादित राहिलेले नाही. महाराष्ट्र आणि कर्नाटक राज्यातील विविध शाळांमध्ये प्रदर्शने भरवून त्यातून विद्यार्थ्यांशी संवाद साधला जातो. ''छंद का जोपासावा आणि त्याचे आयुष्यातील महत्त्व'' यावर मार्गदर्शन करून नवी पिढी घडवण्याचे कार्य या माध्यमातून सुरू आहे. अक्षरोत्सवच्या राज्यव्यापी प्रदर्शनांतून आजवर हजारो विद्यार्थ्यांनी अनमोल विचार, साहित्य आणि अक्षरांचे सौंदर्य अनुभवले आहे. दुर्मिळ हस्तलिखिते, सुलेखनाची किमया आणि आपल्या मातीतील लोककलांचा हा खजिना पाहून अनेक मान्यवरांनीही थक्क होऊन या उपक्रमाचे कौतुक केले आहे.

पत्रातील अक्षरे ही केवळ शाई नसते, तर ती त्या व्यक्तीच्या विचारांचे प्रतिबिंब असते. मराठी भाषा गौरव दिनाच्या निमित्ताने, अक्षरोत्सव ही चळवळ आपल्याला पुन्हा एकदा आपल्या मुळाकडे, म्हणजेच संवाद आणि अक्षरांकडे घेऊन जाते. या अनोख्या छंदाला आणि त्यातून उभ्या राहिलेल्या या ज्ञानयज्ञाला सलाम!

निकेत पावसकर यांनी अत्यंत मेहनतीने अक्षरोत्सव नावाचा आगळावेगळा संग्रह जमवला आहे. हा संग्रह केवळ स्वक्षर्यांचा नसून तर या संग्रहात हस्ताक्षरातील विचारांचे समृध्द दालन (दिग्गज साहित्यिक,कवी आणि विचारवंतांच्या हस्ताक्षरांचे दुर्मिळ नमुने, विचार), सुलेखन ()(अक्षरांना कलेचे रूप देणारे विविध सुलेखन प्रकार), सांस्कृतिक ठेवा (महाराष्ट्रातील लोककला, सण-उत्सव आणि ऐतिहासिक संदर्भांची माहिती देणारी साधने), दुर्मिळ हस्ताक्षरे आणि विचार (ज्यांच्या साहित्याने मराठी भाषा समृद्ध झाली, अशा अनेक मान्यवरांचा वैचारिक खजिना) अनुभवण्यास मिळतो.

''अक्षरोत्सव हा केवळ उपक्रम नसून मराठी भाषेच्या संवर्धनासाठी सुरू असलेला एक यज्ञ आहे. मुलांच्या हाताला अक्षराची गोडी लागणे, हेच भाषेचे खरे यश आहे.'' असे गौरोदगार अनेक मान्यवरांनी काढलेले आहेत. तर गेली ४ वर्षे शालेय मुलांना लेखनाची आवड निर्माण व्हावी, त्यातूनच सामाजिकता जोपासली जावी यासाठी सिंधुदुर्ग जिल्हास्तरीय सुंदर हस्ताक्षर स्पर्धा आयोजित केली जाते. यात्साठी सामाजिक विषयावरील मजकूर विद्यार्थ्यांना लेखनासाठी देऊन दुहेरी हेतू साधण्याचा प्रयत्न सुरु आहे.

अक्षरघराला यांनी दिली भेट

तळेरे येथील अनोखी संकल्पना असलेल्या अक्षरघराला विविध क्षेत्रातील व्यक्तींनी भेट देऊन प्रशंसा केली आहे. ज्येष्ठ साहित्यिक, विचारवंत डॉ. सुनिलकुमार लवटे, मुंबई विद्यापीठाचे कुलगुरू सुहास पेडणेकर, आंतरराष्ट्रीय महिला क्रिकेटपटू पूनम राऊत, फुटबॉल खेळाडू जयेश राणे, प्रसिध्द नाट्य समिक्षक अरुण घाडिगावकर, अभिनेते, दिग्दर्शक संजय खापरे, दिग्दर्शक दिपक कदम, गझलकार मधुसूदन नानिवडेकर, कवी गीतकार प्रसाद कुलकर्णी, साहित्यिक, कथाकथनकार वृंदा कान्बळी, आंतरर्ष्ट्रीय पंच अशोक दाभोलकर, शिवछत्रपती पुरस्कार विजेत्या नेमबाज रोहिणी हवालदार, कवी प्रा. प्रदिप पाटिल, ज्येष्ठ विचारवंत वैजनाथ महाजन, लेखक रविप्रकाश कुलकर्णी, समीक्षक प्रसाद घाणेकर, आंतरराष्ट्रीय कामगार नेते विद्याधर राणे, महाराष्ट्र पत्रकार कल्याण निधीचे संस्थापक अध्यक्ष रवींद्र बेडकिहाळ, अभिनेत्री प्राजक्ता वाडये, इस्लामपुरचे डीवायएसपी कृष्णात पिंगळे, चित्रकार राज शिंगे, सुप्रसिध्द चित्रकार प्रकाश कब्रे, पर्यावरण अभ्यासक- लेखक धीरज वाटेकर, घुंगुरकाठीचे संस्थापक सतिश आणि सौ. सई लळीत, माजी राज्यपालांचे सहसचिव प्रा. विनायक दळवी, हास्यसम्राट फेम अभिजित कोष्टी, उपविभागीय तथा प्रांताधिकारी वैशाली राजमाने यांच्यासारख्या अनेक व्यक्तींनी भेट देऊन अक्षरघराचे कौतुक केले आहे.

या परदेशी व्यक्तींची पत्रे संग्रहात

निकेतच्या या संग्रहामध्ये जागतिक किर्तिचा खेळाडू, टेनिसच्या इतिहासातील सर्वोत्तम खेळाडू रॉजर फेडरर (स्वित्झर्लंड), मुहम्मद युनुस (बांग्लादेश), आयर्लंड देशाचे पंतप्रधान डॉ. लिओ वराडकर, युरोपियन सेन्ट्रल बँकेचे चेअरमन मारिओ ड्राघी (जर्मनी), हॉलीवूड निर्माता अभिनेता दिग्दर्शक सर मायकेल केन (लंडन), अभिनेता जॅकी चेन, अमेरिकन मॉडेल आणि अभिनेत्री कॅरोल अल्ट, मॉडेल-अभिनेत्री-गायिका-नृत्यांगना आणि प्राणीमित्र ब्रिगेट बार्दोत (पॅरीस), वेस्टर्न ऑस्ट्रेलियाचे प्रिमीयर मार्क मॅकगोवन, सुप्रसिध्द टेनिस खेळाडू स्टेफी ग्राफ, नोबेल पुरस्कार विजेते अर्थशास्त्रज्ञ डॉ. अभिजित बॅनर्जी (अमेरिका) यासह अनेक परदेशी व्यक्तींच्या पत्रांचा समावेश आहे.

या मान्यवरांनी केले कौतुक

यापूर्वी बेळगाव, मुंबई, कोल्हापूर, नाशिक, चिपळूणसह रत्नागिरी आणि सिंधुदुर्ग जिल्ह्यातील विविध माध्यमिक शाळा, वाचनालये आणि इतर कार्यक्रमानिमित्त मिळून २५ प्रदर्शने झाली असून त्याला उत्स्फूर्त प्रतिसाद मिळालेला आहे. यावेळी विविध मान्यवरांनी या संग्रहाचे कौतुक केले असून विविध ठिकाणी नामवंत व्यक्तींनी प्रदर्शनाला भेटही दिलेली आहे. सुप्रसिद्ध चित्रकार प्रकाश कब्रे, अभिनेते माधव अभ्यंकर, पद्मश्री परशुराम गंगावणे, प्रसिध्द कवी महेश केळुसकर, गायक नंदेश उमप, मल्लखांब खेळाडू हिमानी परब, फ ुटबॉल खेळाडू जयेश राणे, किट्टू म्याकल, कबड्डी खेळाडू - प्रशिक्षक मेघाली आणि सचिन म्हसकर, अभिनेते शेखर फडके, नगरसेवक प्रकाश गंगाधरे, ढोलकी वादक विजय चव्हाण, आमदार बाळा नर, कवी गीतकार प्रसाद कुलकर्णी, बाल मुकुंद पत्की, पालकमंत्री तथा मत्स्योद्योग मंत्री नितेश राणे, मराठी वृत्तपत्र लेखक संघाचे रवींद्र मालुसरे, ज्येष्ठ लोककला अभ्यासक - नृत्य दिग्दर्शक सदानंद राणे, चित्रकार किशोर नादावडेकर, लेखक जोसेफ तुस्कानो, ज्येष्ठ शाहीर मधू खामकर, लेखक - अभिनेते निनाद शेट्ये, नाट्य समीक्षक अरुण घाडीगावकर, हास्यसम्राट अजितकुमार कोष्टी, कवी सतीश मोघे, कोकणी महोत्सवाचे संयोजक संजय धुरत, सुलेखनकार श्रीकांत गवंडे, अभिनेते शशिकांत खानविलकर, संपादक प्रमोद कोनकर, संपादक राजेंद्रप्रसाद मसुरकर, प्रसिद्ध सतार वादक विदुर महाजन, लेखिका डॉ. अपर्णा महाजन, आंतरराष्ट्रीय व्यंगचित्रकार प्रभाकर वाईरकर, कवी अजय कांडर आदी मान्यवरांनी या संग्रहाची पाहणी करून कौतुक करून शुभेच्छा दिल्या.

यावेळी बोलताना संदेश पत्र संग्राहक म्हणाले की, हा संग्रह केवळ पाहण्याचा नाही, ऐकण्याचा नाही. तर तो प्रत्यक्ष वाचून अनुभवण्याचा संग्रह आहे. यातून शालेय मुलांच्या मनात जिद्द निर्माण करणारी ऊर्जा मिळते. हे अक्षरांचे मोती आपल्या पुढच्या पिढीसाठी मार्गदर्शक आणि गुरूची भूमिका बजावत आहेत. मुलांनी या विचारांतून बोध घ्यावा आणि आपल्या यशस्वी आयुष्यासाठी नवी वाट चोखाळावी, हाच आमचा प्रामाणिक उद्देश आहे. अशा महान व्यक्तींचे विचार मुलांपर्यंत पोहोचवणे ही काळाची गरज आहे. ही अक्षरे त्यांना केवळ परीक्षेसाठी नाही, तर आयुष्याच्या परीक्षेत यशस्वी होण्यासाठी बळ देतील, असा विश्वास वाटतो.

मराठी भाषा गौरव दिनी एक संकल्प

आज जेव्हा आपण कुसुमाग्रजांच्या जन्मदिनी मराठी भाषा गौरव दिन साजरा करत आहोत, तेव्हा अक्षरोत्सव सारख्या चळवळींचे महत्त्व अधोरेखित होते. भाषेचा केवळ उदोउदो करण्यापेक्षा, तिला कृतीतून जपण्याचे काम हा संग्रह करत आहे. २० वर्षांचा हा अविरत प्रवास मराठी भाषेच्या उज्ज्वल भविष्याची ग्वाही देतो.अक्षरोत्सव हा उपक्रम महाराष्ट्राच्या शैक्षणिक आणि सांस्कृतिक क्षेत्रातील एक दीपस्तंभ आहे. या चळवळीने जोपासलेला हा अक्षरांचा वारसा येणाऱ्या अनेक पिढ्यांना प्रेरणा देत राहील.अक्षरांचा हा उत्सव असाच अखंड सुरू राहो आणि यातून साहित्याची नवी पिढी घडत राहो.

कुसुमाग्रजांच्या जन्मदिनी आपण मराठी भाषेचा गौरव करतो. खरा गौरव हा केवळ घोषणांत नसून तो भाषेच्या संवर्धनात असतो. अक्षरोत्सव ही चळवळ मराठी भाषेची मुळे घट्ट करण्याचे काम करत आहे. नवी पिढी जेव्हा मराठी साहित्याकडे आनंदाने वळते, तेव्हाच खऱ्या अर्थाने मराठी भाषा अभिजात ठरते. कुसुमाग्रजांच्या जन्मदिनी आपण मराठी भाषेचा अभिमान बाळगत असताना, निकेत पावसकर यांच्यासारखे व्यक्तिमत्व प्रत्यक्षात भाषेसाठी काम करत असते. अक्षरोत्सव ही चळवळ मराठी भाषेचा डोलारा नव्या पिढीच्या खांद्यावर समर्थपणे पेलण्यासाठी सज्ज करत आहे.

यावबत संपर्कासाठी :
श्री निकेत नरहरी पावसकर,
प्रमुख अक्षरोत्सव परिवार, तळेरे
मु. पो. तळेरे, ता. कणकवली, जि. सिंधुदुर्ग. ४१६८०१
संपर्क क्रमांक : ९८६०९२७१९९ / ९४०३१२०१५६

जिप, पंचायत समितीत स्वीकृत सदस्य

मुंबई - राज्यातील महापालिका आणि नगरपालिका निवडणुकांचा निकाल लागल्यानंतर तेथे स्वीकृत नगरसेवकांची निवड करण्यात आली आहे. संख्याबळाच्या आधारावर पक्षांना हे स्वीकृत नगरसेवकपद मिळाले आहेत. त्यातच, नुकतेच जिल्हा परिषद () आणि पंचायत समितीच्या निवडणुकाही पार पडल्या असून आता जिल्हा परिषद आणि पंचायत समितीमध्येही स्वीकृत सदस्य असणार आहेत. राज्य मंत्रिमंडळात ( ) या निर्णयावर शिक्कामोर्तब झाल्याची सूत्रांची माहिती आहे. जिल्हा परिषदेत सदस्य संख्येच्या १० टक्के तर पंचायत समितीत सदस्य संख्येमागे २० टक्के सदस्य निवडता येणार असल्याची माहिती आहे.

राज्य मंत्रिमंडळ बैठकीत झालेल्या निर्णयानुसार जिल्हा परिषदेत सदस्य संख्येच्या १० टक्के तर पंचायत समितीत सदस्य संख्येमागे २० टक्के सदस्य निवडता येणार असल्याची माहिती आहे. किमान ५ सदस्य निवडणे बंधनकारक असणार आहे. यासंदर्भात लवकरच विधिमंडळात कायदा पारीत केला जाणार असल्याची माहिती आहे. महसूल मंत्री चंद्रशेखर बावनकुळे यांनी स्वीकृत सदस्यसंदर्भात मुख्यमंत्र्यांकडे मागणी केली होती.

ग्रामीण राजकारणाच्या दृष्टीने सरकारचा हा महत्त्वाचा निर्णय आहे. जिल्हा परिषद व पंचायत समिती निवडणुकांतर्गत जिल्हा परिषदेत ५ आणि पंचायत समितीमध्ये २ सदस्यांची स्वीकृत सदस्य म्हणून नेमणूक करण्यासाठी जिल्हा परिषद व पंचायत समिती अधिनियमात सुधारणा करण्यात यावी, अशी मागणी यापूर्वीच महसूलमंत्री चंद्रशेखर बावनकुळे यांनी पत्राद्वारे मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांच्याकडे केली होती. मुख्यमंत्र्यांनी या विषयावर सकारात्मक प्रतिसाद देत ग्रामविकास विभागाला कार्यवाही करण्याच्या सूचना दिल्या होत्या. त्यानुसार, आता राज्य मंत्रिमंडळाच्या कॅबिनेट बैठकीत या निर्णयावर शिक्कामोर्तब झाल्याची माहिती आहे. ग्रामीण भागात समाजाभिमुख कार्य करणाऱ्या, परंतु निवडणूक लढविण्याची क्षमता नसलेल्या पात्र कार्यकर्त्यांना विकास प्रक्रियेत सहभागी होण्याची संधी उपलब्ध होईल,या उद्देशाने महायुती सरकारने हा निर्णय घेतला आहे.

हे पत्र मालक, मुद्रक, प्रकाशक दीपक श्रीकृष्ण शेळके यांनी जगदंबा प्रिंटर्स, डबल जीन, जुना जालना ता. जि. जालना ४३१२०३ (महाराष्ट्र) येथे छापून कार्यालय दैनिक **युवा आदर्श**, शीतल किराणा जवळ, गांधीनगर, रोहणवाडी रोड, जालना. ता. जि. जालना ४३१२०३ (महाराष्ट्र) येथे प्रकाशित केले. **संपादक : दीपक श्रीकृष्ण शेळके मो.नं. ८३९००९८८८६, ८३९००४८८८६,** E-mail : yuva.aadarsh@gmail.com. RNI No. MAHMAR/2019/78282
Printer, Publisher and Owner Deepak Shrikrushna Shelke Printed At Jagdamba Printers, Plot no. 12 Dabal Jin, JALNA. Tq. Dist. JALNA 431203 (Maharashtra) Place of Publication Office Daily Yuva Aadarsh, Near Shital Kirana, Gandhinagar, Rohanwadi Road, JALNA, Dist JALNA 431203 (Maharashtra) Editor : Deepak Shrikrushna Shelke Mob no. 8390098886, 8390048886
E-mail : yuva.aadarsh@gmail.com RNI No. MAHMAR/2019/78282. अंकात प्रकाशित होणाऱ्या लेखाशी संपादक मंडळ सहमत असेलच असे नाही. लेखातील मजकुरासंदर्भातील सर्वस्वी जबाबदारी ही संबंधीत लेखकाचीच असेल.